

Belföldi hírek

1981. augusztus 24. hétfő

bb. 1. vízügyi fejlesztések a fővárosban - javul az ellátás

i/gi/pá/rj bc kz

1981. augusztus 24.

az idei nyáron kevesebbszer kellett korlátozni budapesten a vízfogyasztást, mint a korábbi években. hajdu györgy, a fővárosi vízművek igazgatója elmondotta: ez egyrészt az aránylag kedvező időjárásnak, másrészt a műszaki fejlesztésnek köszönhető. tartósabb kánikula ugyanis csak az elmúlt hetekben volt budapesten, amikor már a zöldségtermelők befejezték a palántázást, s a locsolás nem igényelt a szokottnál több vizet.

hiányok ennek ellenére is előfordultak, de csak kisebb körzetekben, s csupán a lakosság alig egy százalékát érintették. a műszaki fejlesztések eredményeként budán megszűnt a vízszolgáltatás korábban sok gondot okozó ingadozása. e zavarok kiküszöbölése érdekében békásmegyernél alagutat építettek a duma alatt, s ezen keresztül áthozták a vizet a szentendrei szigetenél levő kutakból. a vasbetonból készült vezetékrendszert a két metro szakemberei helyezték el. az újpesti városközpontban 700 milliméter átmérőjű gerincvezetékekkel javították a vízellátást. az észak-pesti terület új főnyomóvezetékekkel is gyarapodott, a szentendrei szigeten pedig 6000 méter hosszúságú vezeték szakaszt fektettek le.

/folyt.köv./

bb. 1. / vízügyi fejlesztések... 1. folyt./rj

ütemesen haladnak a gilicze téri telep építésével, amely napi 60 ezer köbméter kapacitású gépházzal és 10 ezer köbméteres medencével egészül ki. a tározó előregyártott elemekből készül. építése a korábbinál kevesebb létszámot igényel, s az eljárás műszaki színvonala fölülmúlja az ugyanott működő régi, gloriette nevű egységét.

Budapest kutjai jelenleg naponta 1,3 millió köbméter vizet képesek termelni. e mennyiség a fokozottabb igények kielégítésére is elegendő, de a jövő megalapozása, a mindenkori biztonságos ellátás érdekében további, nagyteljesítményű létesítmények építése válik szükségessé. a fővárosi vízművek ezért ráckevén napi 100 ezer köbméter vizet kiemelésére alkalmas kutrendszert alakít ki. a tervezett 21 kut már elkészült, s csak az általuk szolgáltatott víz minőségének beállítása, valamint egyéb technológiai műveletek elvégzése vár a szakemberekre. a létesítményt 1983-ban adják át rendeltetésének: ezzel alapvetően javul a főváros déli és keleti kerületeinek vízszolgáltatása. ugyanezt a célt segítik elő a víztározó-rendszer bővítésével is. a közelmúltban fejezték be a rókahegyi és a dayka gábor utcai medencék építését. /mti/

bb. 2. bővítik a családi házak terveinek választékát

i/sb/gk/rj pp kz

1981. augusztus 24.

a magánlakás-építők jelenleg 135-féle családi ház ajánlott tervéből választhatják ki a számukra legmegfelelőbbet. a tervezés-fejlesztési és tipustervező intézet most újabb tíz családi ház alaptípusának megtervezésével bővíti a választékot. a cél az, hogy jobban alkalmazkodjanak a helyi körülményekhez, a falusias életmódhoz, harmonikusabban illeszkedjenek a tájba, az utcáshoz. lesz közöttük csoportosan telepíthető és önálló családiház is. az alaptervek némi módosításával készülő változatokkal együtt az év végéig végeredményben 25-30 újabb családi ház tervét készítik el. ezenkívül tizenhat új tervdokumentációval gazdagítják a kis társasházak ajánlott terveinek választékát is. ezeknek az épületeknek a zöme négylakásos és magastetős lesz, s ennek következtében a tetőtér is lakásrészként hasznosítható. /mti/

-2-

bb. 3. hazai alumínium import réz helyett

i/sz/rj pp kz

1981. augusztus 24.

eddig kizárólag vas és réz felhasználásával készítették az egyesült izzóban az égőfejeket, ezentúl - igaz, még csak kísérletképpen - hasznosítják az alumíniumot is. külföldön már jó néhány lámpagyár áttért a sokkal olcsóbb alumínium felhasználására, itthon azonban, - bár alumíniumunk van bőven - mostanáig várattott magára az új eljárás és technológia kialakítása, alkalmazása.

a székesfehérvári könnyűfémművel kötött megállapodás szerint az egyesült izzó folyamatosan kap a tungsrám lámpagyártásához jó minőségű, magnéziumötvözetű alumíniumlemezt. a fehérváriaknak sikerült olyan nagyszilárdságú ötvözetet kikísérletezniük, amely mindenben megfelel a szigorú előírásoknak. ez év első felében az egyesült izzó sikeres kísérleteket folytatott az alumínium lámpafejekkel, amelyek kiállták a próbát. az új izzófej nem lágyult meg, amikor az üveget belefolyatták. az év végéig már 25 millió lámpa készül így módon.

az izzósok számítása szerint a hazai alumínium - mal rövid idő alatt feleslegessé teszik a külföldi sárgarézet. nem kevésről, legalább évi háromezer tonna rézről van szó. s ami nem kevésbé lényeges: a tungsrám-izzók minősége nem lesz rosszabb az alumínium lámpafejekkel. /mti/

-.-

b. drága

bb. 4. növekvő tejtermelés - korszerűbb szállítás

i/jf/jk/rj pp kz

1981. augusztus 24.

a tej szállításában, az áru átmeneti készletezésében és terítésében egyaránt érezteti már a kedvező hatását a tejipari szállítási, szolgáltató és készletező vállalat járműparkjának és műszaki felszereléseinek fejlesztése, rekonstrukciója.

az öt évvel ezelőtt megkezdett nagyobb arányú műszaki fejlesztés nyomán a szállító járművek egy részét kicserélték. a teherautók alvázára 130 nagy befogadóképességű, rozsdamentes tartályt szereltek fel. az 5 ezer literes tankok mellett rendszeresítették a 10 ezer literes tartályokat, és több gépkocsi fut már 20-22 ezer literes tejtárolókkal. a termoszgépkocsik száma öt év alatt százzal hatványra nőtt, és ez is hozzájárult ahhoz, hogy az áru jó minőségben érkezik meg utolsó állomására, a boltokba. a járműpark korszerűsítése jótékony hatással volt a szállítás gazdaságosságára is; az elmúlt öt évben 0,6-0,7 millió kilométerrel csökkent a tankautók által megtett út, a nagyobb tartályok ugyanis lehetővé tették a járatok gazdaságosabb kihasználását. a fuvarozással eltöltött órák száma is 200 ezernel esett vissza, holott a vállalat által szállított áru mennyisége öt év alatt 40 ezer tonnával nőtt. /folyt.köv./

-3-

bb. 4. / növekvő tejtermelés... 1. folyt./rj

a vállalat telepít is korszerűsítették. öt év alatt mintegy 150 millió forintot fordítottak új létesítmények építésére. új kirendeltséget adtak át egyebek között szegeden, keszthe-lyen, egerben, balatonszárszón és tamásiban. ez a beruházási program a vi. ötéves terv időszakában folytatódik. már épül a tejszállítók új jászberényi kirendeltsége, ezenkívül új létesítménnyel gazdagodik dunaujváros, sopron, berettyóújfalú és bácsbokod. folyamatosan cserélik ki az elavult szállítógépkocsikat is új korszerű járművekre. /mti/

--

bb. 5. mosó masa, gögös gunár csengőszóra

i/km/rj bc kz

1981. augusztus 24.

a tanév kezdetét jelző első csengőszóra több, a kisiskolásoknak szánt könyvvel jelentkezik a móra kiadó. már az üzletekben van a szinte segédkönyvként keresett mosó masa mosodája és a gögös gunár gedeon című kötet új kiadása, továbbá a benedek Elek legszebb meséiből készült válogatás világszép nádszáll-kisasszony címmel. a mókus-könyvek sorozatának új darabja két kis kutya barátok címmel - a magyar irodalom immár klasszikus alakjainak gyermekekről írt műveit, meséit közli: többek között Karinthy frigyas, Kosztolányi dezső, Móróczi Zsigmond, Tömörkény István, Török Gyula, Veres Péter írásait.

új meseregényként kerül a könyvesboltokba Bálint Ágnes műve, Labdarózsa lámpája címmel. a szerző Labdarózsa című korábbi könyvének alakjai térnek vissza a meseregényben. Weöres Sándor közkedvelt, népszerű gyermekverseit foglalja magába a ha a világ rigó lenne című könyv, amely már negyedik kiadásban jut el olvasóihoz.

hetedik kiadásban adják közre az ezeregyéjszaka legszebb meséit, Rónay György válogatásában és utószavával.

Zongora bill és a madárijesztő címmel jelenik meg Gianni Rodarinak, számos nagyszerű gyermekkönyv írójának Magyarországon még ki nem adott műve: az erőszakot, a testi fenyegetést, az autómániát, a sznobizmust veszi célba sziporkázó humorral, humánus szenvedéllyel, nagy gyerekszeretettel. a nagyobb nebulóknak szánja a kiadó Metta W. Viktor írását, egy komisz kölkök naplóját, Karinthy Frigyas átiratában. a csikos könyvek gyűjtői kertész erzsébeti bettina három élete című regényét tehetik majd a könyvespolcukra.

/folyt.köv./

-4-

bb. 5. / mosómasa... 1. folyt./rj

kicsiket, nagyokat egyaránt érdeklő kötet nagy István György űrhajózás című írása, amely a Kolibri-sorozatban lát napvilágot. a szerző mindenekelőtt a rékétákkal foglalkozik, majd az űrhajózásban előforduló pályafarmákat ismerteti, ezt követően pedig részletesen tárgyalja és 29 színes táblán mutatja be az űrhajózás eszközeit. /mti/

--

bb.6. mini piacok a pécsi kapualjakban

igó/bam/ig kz

1981. augusztus 24.

a pécsi belváros ódon házainak kapualjaiban mini piacok nyíltak ezeken a nyárvégi napokon. az alkalmi gyümölcsvásárlókon saját kertjük termését kínálják a „tükék”, azokat az embereket nevezik így, akik több nemzedék óta a mecsek-alján élnek, s szőlőjüket vagy gyümölcsösüket van a város feletti dombokon, annyi nem terem nekik, hogy érdemes volna piacra vinni, ezért a házuk küszöbén bocsátják áruba. az idén különösen gazdag a kínálat, hiszen mindenféle gyümölcsöt rengeteg termett. az utcai járókelők szívesen vásárolják a friss, zamatos gyümölcsöt. rendszerint a család nyugdíjas tagja ül a gyümölcsfalom mellett és kezeli a mérleget, sőt - kíváncsiakra - meg is mossa és fogyasztásra készen adja át az árut a járókelőknek. a mini piac, mint a mecsek-aljai nyár jellegzetes színtöltője, kedvelt fotótéma-ja a pécsen ilyenkor megforduló hazai és külföldi turistáknak. /mti/

--

bb.8. monográfia a nyolcszáz éves tátról

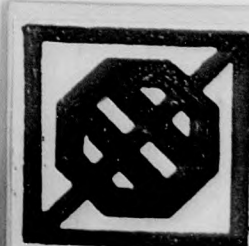
ráb/bam/ig kz

1981. augusztus 24.

a Komárom megyei tát község az idén ünnepli fennállásának 800. évfordulóját. a jubileum alkalmából helytörténeti kiadvány jelent meg a település történetéről. írója Katalin Ferenc pedagógus, a helyi honismereti baráti kör vezetője, aki fél évtizedes kutatómunka eredményeit összegezte a százoldalas monográfiában. a kiadvány, sok eredeti forrásanyagra épülve, átfogó képet ad a település múltjáról és jelenéről, bemutatja, hogy a nyolc évszázad alatt az 1181-ben idetelepült János Lovagok birtokából hogyan alakult ki a mai 5000 lakosú nagyközség, - fejlett mezőgazdaságával, bővülő ipari létesítményeivel. /mti/

--

- 5 -

bb.7. Lezser öltöny - vízhatlan dzseki - jövő tavaszi és nyári modellek zalaegerszegről

tas/bam/ig kz 1981. augusztus 24.

a zalaegerszegi ruhagyár elkészítette a jövő tavaszra, s nyárra ajánlott modelleket. a kollekciót egyelőre még csak a kereskedelem képviselői láthatták, az őszi bmv-n azonban a nagyközönség is megismerkedhet a zalaalak kínálatával. a szakemberek tetszését a férfi felsőruházati termékek közül első sorban a félig bélelt, lezser szabású öltönyök nyerték meg. ezeket azoknak ajánlják, akik meleg nyári napokon is szeretnek - esetleg hivatásuknál fogva kénytelenek - elegánsak lenni. a fiúknak szánt termékeikből a sportos jellegű cikkek, köztük a grabothen-liviano anyagból készült vízhatlan dzseki iránt volt a legnagyobb az érdeklődés. a bemutató után 110 ezer férfi - és fiúöltönyre, 47 ezer nadrágra, 23 ezer átmeneti kabáttra, valamint 41 ezer sportos termékre vettek fel megrendelést./mti/

bb.9. műterem pedagógus képzőművészeknek

tas/bam/ig kz 1981. augusztus 24.

jól felszerelt műtermet bocsátott a helyi rajztanárok rendelkezésére a zalaegerszegi városi tanács. a megyeszékhely képzőművészeti életében mind jelentősebb helyet kivívó, zalaegerszegi műhely néven alkotó körben tömörült pedagógusok egész éven át díjmentesen használhatják a helyiséget.

a tanács két további műtermet, illetve alkotószobát is berendezett a város központjának méltán híressé vált épületében, a csipkeházban. ezekben az ország más részeiből érkezett művészeknek teremtettek ideális körülményeket alkotó munkájukhoz./mti/

bb.10. római villagazdaság baláca-pusztán - feltárás az ezredfordulóig

szé/bam/ig kz 1981. augusztus 24.

az ideai kutatások egyértelműen bizonyítják, hogy veszprémhez közeli baláca-pusztán 2000 évvel ezelőtt nagy kiterjedésű római villagazdaság állott. baláca-pusztán a század első negyedében 12 épületet már feltártak, akkor kerültek elő azok a nemzetközi hírű mozaik padlók, amelyek ma a nemzeti múzeumban, illetve veszprémben és tihanyban láthatók. az időközben visszatemetett épületcsoportot most újból feltárják.

a villagazdaság centrumát, a főépületet már részben kibontották. itt újabb falfestményeket, mozaikokat és használati tárgyakat találtak. az épület melletti udvaron egy 17 méter hosszú falfestményre leltek, restaurálását megkezdték.

a főépület pincéjének leomlott mennyezete összetörte ugyan, de egyben meg is védte az ott lévő használati tárgyakat. találtak karcolt feliratu amfórákat, gabonaőrlésre használt dörzsölő tálát, fazekakat, poharakat, korsókat és előkerült tucatnyi juh-csontváz is.

a leletek, főleg a falfestmények és a mozaikok, valamint a fejlett központi fűtésrendszer azt jelzik, hogy pannónia egyik virágzó földbirtokának központja állt baláca-pusztán.

a nagyszabású feltáró munkában tucatnyi intézmény és vállalat segíti a veszprémi bakony múzeum munkatársait. a villagazdaság főépületét a tervek szerint 1983-ig feltárják és védő épülettel látják el. visszakerülnek a falfestmények, a mozaikok egyes részletei, a pince felszerelési tárgyai és vitrinekben bemutatják az egyéb leletanyagot is. a villagazdaság teljes - mintegy 16 hektáros - területének feltárásával az ezredfordulóig végezhetnek./mti/

- . -

- 7 -

bb.11. piaci körkép

i/is/gk/gw pr

1981. augusztus 24.

sok áru, kevés vevő - ez jellemezte hétfő reggel a budapesti piacokat. a lakosság mintha nem is három, hanem több napos ünnepre töltötte volna fel „készleteit”, ezért hiába várták bőséges árukinálattal a vásárocsarnokok és a piacok a vásárlókat.

a nagyvásártelepre például 110 tonna burgonya, 30 tonna osomagolt burgonya, 40 tonna fejes káposzta, 70 tonna tölteni való paprika, 60 tonna paradicsom, 12 tonna kovászolni való uborka, 10 tonna főzőtök, 5 tonna karfiol s 2 tonna kelkáposzta érkezett az éjszaka. hasonlóan nagy a választék a gyümölcsökből is, nyári almából 20 tonna, körtéből 30, szőlőből 40, őszibarackból 16, sárgadinnyéből 3, görögdinnyéből pedig 150 tonna futott be. bár már a múlt héten is kapható volt egy-két napig, még újdonságnak számít a paradicsompaprika, amelyből 5 tonnát fuvaroztak a nagyvásártelepre.

a tolbuhin körüti vásárocsarnokban is tele annak az árudák; friss sertés és marha tökehus és élőhalat is kínálnak, vágott baromfiból azonban csak fagyasztott kapható. az alma ára kilónként 5 és 18 forint, a szőlőé 18 és 22 között mozog, kitünő édes dinnyét pedig már 3 forintért is lehet kapni. a körte, szilva, ringló mellett néhány rekesz - ritkaságnak számító - folytonérő eper is érkezett, ennek kilójáért 32 forintot kérnek.

ugyancsak csendes hétfői forgalom jellemezte a reggelt a bosnyák téri piacon, ahol friss vágott baromfit is árultak. a paprika kilójáért 6 és 16 forint közötti árat kértek, míg a paradicsompaprikáért 18, illetve 22 forintot.

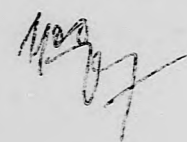
a fővárosi piacok közül talán a rosenberg házaspár utcaiban fordult meg hétfőn a legtöbb vevő. különösen a gyümölcsökből várta őket bőséges fajta- és minőségválaszték: a szőlőt kilónként 16-35 forintért, a görögdinnyét 5-7 forintért, az őszibarackot 8-26 forintért árulták. a sárgadinnye kilójának ára 11 forint. paradicsompaprikát itt már 16 forintért is lehetett kapni, a főzni való kukoricáért pedig csövenként 2-3.50 forintot kértek.

/mti/

- . -

09.45/gw

- 8 -

bb.12. olaszországi fesztiválra utazott az esztergomi monte verdi kórus

ráb/ká/gw pr

1981. augusztus 24.

európa egyik legrangosabb fesztiváljára utazott hétfőn az esztergomi monte verdi kamarakórus: az olaszországi arezzóban augusztus 26 és szeptember 2 között megrendezendő nemzetközi fesztiválon képviselik a magyar kórusokat. a versenyen kívül önálló műsorral is bemutatkozik az esztergomi együttes az olaszországi közönségnek: a rendező szervek felkérésére bartók-műveket adnak elő.

/mti/

- . -

bb.13. stuttgartban vendégszerepel a salgótarjáni kohász fuvószeneke

trné/ká/gw pr

1981. augusztus 24.

egyhetes vendégszereplésre a német szövetségi köztársaságba utazott hétfőn a salgótarjáni kohász fuvószeneke. az együttes stuttgart egyik munkás-elővárosában, leonbergben mutatkozik be műsorával, bartók, kodály, dvorzsák, berlioz, gershwin, weiner és hidas frigyos műveivel.

az 1879-ben alakult zenekar tagjai zömmel munkások és nyugdíjasok, akik közül többen fél évszázada muzsikálnak az együttesben.

/mti/

- . -

bb.14. vágányzár győr és sopron között

cser/ká/gw pr

1981. augusztus 24.

vágányzár lépett életbe hétfőn a győr-sopron közötti vasútvonalon. az ok: fertőszentmiklós térségében kicserélik a vasúti síneket. több személyszállító vonat utasait vonatpótló autóbuszok szállítják. a vágányzár érinti a budapest déli pályaudvarról reggel 7 óra után induló lövén express utasait is. az este sopronból visszafelé induló lövén express utasainak már nem kell átszállniuk.

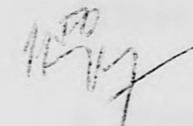
a vágányzarat a hét végére - péntekre, szombatra és vasárnapra feloldják, majd a következő hétfőtől ismét életbe léptetik.

/mti/

- . -

11.27/gw

- 9 -

bb.15. ipari szennyvizeztisztító próbaüzeme zalaegerszegen

tas/ká/gw pr

1981. augusztus 24.

hétfőn megkezdte a próbaüzemet a kozmetikai és háztartásvegyipari vállalat zalaegerszegi gyárának új szennyvizkezelője. az egy év alatt elkészült, 15 millió forintba került berendezés semlegesítéssel, ülepitéssel, szüréssel tisztítja a mosó- és öblítőszerek gyártása folyamán keletkező, különböző vegyszerekkel fertőzött technológiai szennyvizet.

/mti/

bb.16. megkezdődött a szarvasbögés

káp/ká/gw pr

1981. augusztus 24.

somogy megye endőrengetegekében megkezdődött az igazi vadászházidényt jelző erdei koncert, a szarvasbögés. a hűvös késő esti és hajnali órákban - mégcsak elszórtan ugyan - de már hallatják hangjukat a párjukat féltő agancsosok, a tavasszal elhullatott fejdíszekből arra következtetnek az erdészek, hogy sok a szép - köztük kapitási agancsot hordozó - golyóérett bika a déldunántuli nagyvadász területeken. a somogy megyei erdő és feldolgozó gazdaság erdeiben kicsinosították a vadászházakat, rendbehozták a cserkésző-utakat, a magaslesek. a vadászok éberrel figyelik a „golyóérett”, gimsszarvasok tartózkodási helyét, vonulását, hogy tévedhetetlenül nyomra vezessék a vadászvendégeket. az ezen a területen kilövésre szánt háromszáz bika közül várhatóan több mint ötven, „érmes”, agancsot visel.

/mti/

bb.17. megkezdődött a kukorica betakarítása baranyában

igó/ká/gw pr

1981. augusztus 24.

az ország legdélebben fekvő megyéjében, baranyában, megkezdődött az őszi érésű növények betakarítása és ezzel a mezőgazdaság elérkezett az év legnagyobb, legnehezebb munkájához. a következő tíz hét alatt - a szántás és a vetés mellett - mintegy 120 ezer hektárról gyűjtik be a különféle terményeket a megye gazdaságai. az augusztusi forróság hatására meggyorsult az érés, így a szokottnál korábban álltak munkába a betakarító gépek.

/folyt.köv./

11.53/gw

- 10 -

bb.17./megkezdődött afolyt./gw

a bolyi kombinát földjein - az országban elsőként - megkezdtek a kukorica törését. egyelőre a vetőmagnak szánt kukorica van soron: a korai hibridfajták termését takarítják be, ezek a fajták viszonylag jól állták az aszályt, nem kényszerérés történt, hanem normális biológiai folyamat során váltak szedésre éretté. legnagyobb vetőmagtermelő gazdaságunk az idén csaknem négy és fél ezer hektáron termelt hibridkukoricát, amelynek terméséből körülbelül 15 ezer tonna fémzárolt vetőmagot állítanak elő. az ütemezett érési szakaszoknak megfelelően most már folyamatosan dolgoznak a betakarító gépek.

megindult a szója betakarítása is; a legkorábban érő fajták termését aratják a kombájnok. az idén minden eddiginél nagyobb területen - csaknem hétezer hektáron - hozott termést ez a fehérjedús takarmánynövény. a kedvezőtlen őszi időjárás miatt a tervezett buzaterület egy része vetetlenül maradt, ennek helyébe is szóját tették a gazdaságok. hozzáfogtak a 12 ezer hektárnyi silókukorica vágásához is. az aszályos időjárás miatt a szokottnál gyengébb a takarmánynövény beltartalmi értéke. baranya déli részén szedik a burgonyát, bolyban és bikalon pedig szüretelik a komlót.

az utóbbi napokban a mecsék vidékén kiadós esők áztatták a földeket. a korai érésű őszi termést ugyan már nem befolyásolhatja a csapadék, a közép-és kései érésű fajták hozamát és beltartalmát annál inkább, s egyértelműen kedvez az őszi vetéseket előkészítő talajmunkának.

ez a helyzet a zalai földeken is, ahol hétfőn megkezdtek a repce vetését. társulásos rendszerben a zalai üzemek termelik meg az ország repceszükségletének egyötödét: ez a megye legfontosabb ipari növénye.

/mti/

bb.18. tizenöt ország matematikusai kőszegen

kre/ká/gw pr

1981. augusztus 24.

tizenöt országból érkeztek matematikusok a hétfőn kőszegen kezdődött stochasztikus programozási konferenciára. az ötnapos rendezvényen a statisztika és a valószínűségszámítás módszertanát ötvöző tudományág gyakorlati alkalmazási lehetőségeiről lesz szó. a gazdasági és műszaki tervezés, a víz-és energiagazdálkodás területén használják többek között a stochasztikai programozás eredményeit. hazánkban az mta számítástechnikai intézetében foglalkoznak e tudományággal. közreműködésükkel oldották meg a közelmultban a baltalon vízszintszabályozását, segítették a dunai vasmű komplex készletgazdálkodását. a magyar matematikusok eredményeinek elismerése a konferencia idején helyszíneinek kiválasztása. az angliai oxford, az nszk-beli oberwolfach és az ausztriai laxenburg után kőszeg ad otthont a negyedik nemzetközi konferenciának.

a nyolcvan matematikus előadásokon, szekcióüléseken foglalkoznak a tudományág aktuális kérdéseivel, a kutatások eredményeivel./mti/

12.14/gw

- 11 -

bb.19. táplálkozástudományi vándorgyűlés kezdődött pécsen

igó/ká/gw pr

1981. augusztus 24.

a magyar táplálkozástudományi társaság viii. vándorgyűlése hétfőn kezdte meg munkáját pécsen. témája: a táplálkozás szerepe az egészség megőrzésében és a gyógyításban. ebből az alkalomból több mint kétszáz szakember - orvos, gyógyélelmező, kórház-szervező, élelmiszeripari mérnök, táplálkozástudományi kutató, kereskedelmi szakember - találkozott a vándorgyűlésnek helyet adó orvostudományi egyetemen.

a vándorgyűlésen adták át a társaság tudományos díjait. a 115 éve született neves élettani kutatóról, tangl ferencről elnevezett emlékérmét jávor tiber egyetemi tanár, a pécsi orvostudományi egyetem i. számú klinikájának igazgatója kapta a káros fel-szivódások vizsgálatában elért eredményeiért. a magyar táplálkozás-tudományi társaság új díjat alapított, amelyet most először adományoztak. a társaság első elnökéről, a 75 éve született sós józsef kórlelettan-tudósról elnevezett emlékérmével rigó jános egyetemi tanárt, az országos diétetikai intézet igazgatóját tisztelték meg táplálkozási és diétetikai kutatásainak eredményeiért.

a tudományos ülés első napja „tejnap” volt. a fő témához kapcsolódóan az előadók első ízben számoltak be annak a közös kutatómunkának az eredményeiről, amelyet egészségügyi és tejipari szakemberek 1979 óta folytatnak korszerű tejtermékek előállítására, illetve azok alapételeként való alkalmazására. az előadók által ismerttetett és a vándorgyűléshez kapcsolódó kiállításon részben be is mutatott új tejtermékek a következő években kerülnek bolti forgalomba, illetve vonják be a kórházi - s általában a diéta - étkeztetésbe.

/mti/

- . -

bb.20. felavatták pécs második felüljáróját

han/ká/gw pr

1981. augusztus 24.

pécsen hétfőn felavatták a város második felüljáróját, amely a vasúttal kettészelt északi és déli városrészek között teremt az eddiginél sokkal jobb kapcsolatot. az átadók és átvevők a rég-várt létesítmény szerepének hangsúlyozása mellett külön kiemelték a megvalósításban részt vett tiz vállalat példásan jó együttműködését. nagyrészt ennek köszönhető, hogy a felüljáró a tervezett költségből és a határidőnél egy évvel korábban elkészült. a több mint kétezer méter hosszú közúti létesítmény része egy 193 és egy 66 méteres hid, több le- és felhajtó ág. a két forgalmi sávos hid egyik oldalán gyalogjárdát képeztek ki. a közvilágítási lámpaoszlopok úgy készültek, hogy elbírják a felső vezetékét, ha a tervezett trolizslekedésre sor kerül pécsen.

déli tizenkét órakor a felüljárón megindult az 1-es jelzésű autóbusz járat, amely két nagy lakótelepe, uránváros és lvov-kent-város között szállítja az utasokat. /mti/

12.40/gw

- . -
- 12 -

1347

bb.21. időjárásjelentés

gw

1981. augusztus 24.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. augusztus 24.-én 13.00 órakor:

szeles, hűvös idő

az északnyugat felől áramló hűvös levegő má reggelre elérte a szovjetunió európai területének nyugati részét, valamint a balkán félsziget északi vidékeit. hatására megnövekedett a felhőzet és több helyen keletkezett eső, zápor, helyenként zivatar. a hűvös levegővel elárasztott területeken a legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap általában 2, 7 fokkal maradt el az augusztus végének megfelelő átlagtól. kedd estig a kárpát-medencében folytatódik a szeles, hűvös idő.

hazánkban vasárnap az ország nagy részén erősen felhős vagy borult maradt az ég. sokfelé esett az eső, zápor. a lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknym és 9 mm között váltakozott, de a dunántúlon néhány helyen elérte a 10,12 mm-t. a hőmérséklet csúcserőke az erősen felhős helyeken 14, 18, máshol 18, 23 fok között volt. hétfő hajnalra 6, 13 fokra hűlt le a levegő. a kora reggeli órákban a délnyugati megyékben néhány helyen köd képződött. ma délelőtt felhőátvonulások voltak. egy-két helyen megerősödött, néhány helyen viharos széllelkések is voltak. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 14, 18 fok között váltakozott.

budapest belterületén vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 15,8 fok volt, a százéves átlagnál 4,4 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1016 mbár, változatlan.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 17 fok volt. várható időjárás kedd estig:

felhőátvonulások. néhány helyen kisebb eső, zápor. sok helyen élénk, időnként erős, helyenként viharos széllelkésekkel kísért északnyugati, északi szél.

hajnalban és reggel néhány helyen párásság.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: általában 6, 11

legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 17, 22 fok között.

/folyt.köv./

13.02/gw

- 13 -

1347

bb.21./időjárás.....

távolabbi kilátások szerdától - szombatig:

általában gyengén, az időszak végén közepesen, illetve erősen felhős idő. futó esők, záporok az időszak végén valószínűb-
bek. a felmelegedés továbbra is mérsékelt marad.

Legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 6, 11 fok között.

Legmagasabb nappali hőmérséklet 18, 23 fok között.

jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék nem valószínű.

a duma vizállása budapestnél 254 cm, a víz hőmérséklete
17,8 fok.

/mti/

- . -

bb.22. balesetek

s/gw ie

1981. augusztus 24.

hajduböszörmény külterületén egy személygépkocsi elütötte
a kerékpározó horváth Mihály 53 éves állattenyésztő, hajduböször-
ményi lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba
szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint horváth
nem adta meg az elsőbbséget.

Szentendrén Bartha Sándor 20 éves autószerelő, pomázi lakos személygé-
pkocsival az előtte haladó személygépkocsinak, majd az uttest szé-
lén várakozó két személyautónak ütközött, ezt követően az ut-
padkán két gyalogost elgázolt. az utóbbiak közül sepréva 23 éves
számítógépkezelő, szentendrei lakos a helyszínen meghalt, a másik
személy súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat alapján Bartha
Sándort, akinek vezetői engedélye sincs, a rendőrség őrizetbe
vette.

Veszprém megyében Markó külterületén Strobl Ottó 23 éves
táblakezelő, pétfürdői lakos személygépkocsijával elütötte a ke-
rékpározó Varga Zoltán 46 éves tévész-tag, bándi lakost, aki a
helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a fe-
lősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.

/folyt.köv./

- 14 -

13.49/gw

14.07

14.07

bb.22. / balesetek..../folyt./

Borsod megyében Vatta külterületén Csuri Árpád 30 éves
gépkocsivezető, szigetszentmiklósi lakos nyergesvontatóval az
előtte forgalmi ok miatt lassító személygépkocsinak ütközött,
amelyet Szarvas Istvánné 47 éves adminisztrátor, egri lakos ve-
zetett. a személygépkocsi az ütközés következtében áttért az ut-
test bal oldalára és ott összeütközött a vele szemben haladó sze-
mélygépkocsival. Szarvas Istvánné és utasa, Goibinger Sándorné 68
éves nyugdíjas, egri lakos a helyszínen meghalt. a másik személy-
gépkocsi vezetője és két utasa súlyos sérülést szenvedett. a
nyergesvontató vezetőjét a rendőrség őrizetbe vette.

x x x

Borsod megyében Nyomár határában Orosz István 37 éves
gépkocsivezető, helyi lakos növényművelő munka közben munkagé-
pével fának ütközött, felborult, majd a helyszínen meghalt.

a Mezőkövesdi hőfürdő hullámedencéjében fürdés közben
a vízbe fulladt Kontra Gábor 12 éves tanuló, Törökbálinti lakos.

/mti/

- . -

bb. 23. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1981. augusz-
tus 24.-én hétfőn:

gw pr

1981. augusztus 24.

1. vízügyi fejlesztések a fővárosban
2. bővítik a családi házak terveinek választékát
3. hazai alumínium - import réz helyett 1. jav./
4. növekvő tejtermelés
5. mosó masa
6. mini piacok a pécsi kapualjakban
7. lezser öltöny
8. monográfia a nyolcszázéves tátról 12. jav./
9. műterem pedagógus képzőművészeknek
10. római villagazdaság Balácsa-pusztán
11. piaci körkép
12. olaszországi fesztiválra utazott az esztergomi Monteverdi kórus
13. Stuttgartban vendégszerepel a Salgótarjáni Kohász Fúvószenekar 13. jav./
14. vágányzár Győr és Sopron között
15. ipari szennyvíztisztító próbaüzeme Zalaegerszegen
16. megkezdődött a szarvasbögés
17. megkezdődött a kukorica betakarítása Baranyában
18. tizenöt ország matematikusai Kőszegen 4. jav./
19. táplálkozástudományi vándorgyűlés kezdődött Pécsen
20. felavatták Pécs második felüljáróját
21. időjárásjelentés
22. balesetek
23. hírjegyzék

/mti/

- . -

14.01/gw

- 15 -

14.07

14.07

bb.24. amatőrfilmes világfesztivál magyarországon

t/is/s/bc/gw ie

1981. augusztus 24.

szeptember 4-13 között siófokon rendezik meg a 43. amatőrfilmes világfesztivált, valamint a unica /nemzetközi amatőrfilm szövetség/ 40. kongresszusát - jelentették be a népművelési intézetben hétfőn tartott sajtótájékoztatón. az idei fesztivál magyarországi megrendezése több évfordulóhoz is kapcsolódik. 50 évvel ezelőtt alakították meg hazánkban az amatőr mozgóképek egyesületét. a fesztivál alkalmából megemlékeznek arról is, hogy 20 esztendeje, 1961-ben rendezték meg a felszabadulási utáni első, sorrendben a ix. országos amatőrfilm szemlét.

a világfesztiválra a magyar amatőrfilmesek képviselőin kívül 400 külföldi résztvevőt várnak a rendezők. a kamera tulajdonosok száma hazánkban megközelíti a 100 ezret, az aktív amatőrfilmesek száma 1500, a szövetségi tagoké pedig 500. a versenyben - amelynek fővédnöke pozsgay imre művelődési miniszter - minden ország 75 perces programmal vehet részt.

jubileumi kiállításra és video-bemutatóra is sor kerül a tíz nap során a fesztiválnak otthont nyújtó délbalatonai kulturális központban. az unica legutóbb az unesco programjához kapcsolódóan pályázatot írt ki „sport, avagy az érem másik oldala”, címmel. a fesztiválon e pályázat díjnyertes filmjeit is levetítik.

/mti/

- . -

bb.25. veres józsef köszöntése és kitüntetése

jk/gw ie

1981. augusztus 24.

veres józsefet, az mszmp központi bizottságának tagját, nyugalmazott minisztert 75. születésnapja alkalmából az mszmp kb nevében köszöntötte dr. korom mihály, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára. egyidejűleg eredményes munkásmozgalmi tevékenysége elismeréseként átadta a népköztársaság elnöki tanácsa által adományozott szocialista magyarországi érdemrendet.

jelen volt rácz sándor, a központi bizottság osztályvezetője.

/mti/

- . -

14.35/gw

- 16 -

15.40
3P

16.40

bb.26. nemzetközi növénytermesztési tanácskozást rendeznek debrecenben

t/jf/s/pp/gw ie

1981. augusztus 24.

a hazai növénytermesztésben meghatározó szerepük van a termelési rendszereknek; munkájuk, szervezeti rendjük, anyagi érdekelttségi viszonyaik már nemzetközi érdeklődést keltenek. a magyar agrártudományi egyesület, a nádudvari kukorica-és iparivény termelési együttműködés /kite/, valamint a debreceni agrártudományi egyetem ezért augusztus 31 és szeptember 3 között a hajduság fővárosában nemzetközi növénytermelési tanácskozást rendez, - erről tájékoztatták az újságírókat hétfőn a mae központjában.

a széles körű nemzetközi érdeklődést jelzi, hogy a szakmai találkozóra 14 országból érkeznek szakemberek. több mint 100 előadás foglalkozik majd a mezőgazdaság iparszerű termelési módszereivel, amelyek egyebek között a kukorica, a buza, a napraforgó és a cukorrépa termelésben - kihasználva a közös anyagi érdekelttséget - az elmúlt öt évben látványos szakmai sikereket hoztak. amint a sajtótájékoztató elmondották: a rendezvény egyik szervezője, a kite jelenleg 371 taggazdasággal működik, összes szántóterületük meghaladja az 1,3 millió hektárt. a termelési rendszer megalakulása óta a taggazdaságok kukorica terméshozama több mint 40 százalékkal nőtt, és egyharmadával lett nagyobb a napraforgó hozama is. a nemzetközi tanácskozás résztvevői megismerkednek majd a termelési rendszer elméleti és gyakorlati tapasztalataival. a tanácskozás jó alkalom lesz arra is, hogy a szántóföldi növények termesztésének legújabb külföldi ismereteire is szert tegyenek a résztvevők.

/mti/

- . -

bb. 27. kitüntetések a könnyűszerkezetes építmények meghonosításáért - befejeződött a központi fejlesztési program

i/sb/rj pp ie

1981. augusztus 24.

az építésügyi és városfejlesztési minisztériumban a komplex könnyűszerkezetes központi fejlesztési program befejezése alkalmából hétfőn ünnepséget tartottak. ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter méltatta az új építési eljárások meghonosítóinak munkáját, érdemeit.

a központi fejlesztési program megvalósításában végzett kiemelkedő munkájuk elismerésül két-két szakembernek adta át a munka érdemrend ezüst és bronz fokozatát, egynek pedig a kiváló munkáért kitüntetést. ezenkívül átnyújtotta a könnyűszerkezetes program emlékplakettjét 26 szakembernek.

a következő napokban még 120-an kapják meg az elismerő emlékplakettet.

x x x

/folyt.köv./
15.20 rj

-17-

15.45
3P

16.40

bb. 27. /kitüntetések... 1. folyt./rj

az állami tervbizottság és a kormány elé terjesztett és általuk tudomásul vett jelentéssel a közelmúltban zárult le a komplex könnyűszerkezetes központi fejlesztési program, amelyet 1970 decemberében hagyott jóvá a minisztertanács. így a program megvalósításának irányítására létrehozott tárcaközi bizottság is teljesítette feladatát, s most kimondta feloszlását.

a központi fejlesztési program alapján 11 könnyűszerkezetes építési rendszert valósítottak meg a hazai tervezési, gyártási és kivitelezési bázisok létrehozásával, amelyeknek teljesítménye összességében évente 1.4 millió négyzetméter alapterületű könnyűszerkezetes épület, már eddig is évente 500-600 ezer négyzetméter alapterületen létesítettek különböző könnyűszerkezetes építményeket; üzemcsarnokokat, ipari és mezőgazdasági tárolási épületeket, abc-áruházakat, iskolákat, óvodákat, bölcsődéket és más közösségi épületeket. az új könnyűszerkezetes építésmódok többsége hazai alkotás; s mindössze hármat - az angol clasp és conder valamint a francia fillod rendszert -, honosították meg licenc-vásárlás révén.

az országban kiépített gyártóbázisok mintegy 85 százaléka a csarnok jellegű építmények, 15 százaléka pedig a kisebb helyiségek-ből álló épületek megvalósítását szolgálja. a clasp-féle építési rendszerrel például a múlt év végéig 250 tantermet és több, mint 1700 kisgyermeknek óvodát, bölcsődét építettek. a gyakorlatban is bebizonyították az építők a beruházóknak, hogy gazdaságosságban is felveszi a versenyt a könnyűszerkezetes építésmód a többi építési eljárással. kitünt, hogy a műszaki-gazdasági normákhoz viszonyítva csaknem 5 millió forinttal olcsóbban építhetnek egy 16 tantermes iskolát, s a régi iskolák bővítésénél különösen gyors és gazdaságos megoldást hozott a könnyűszerkezetes módszer.

a létrehozott gyártóbázisok az utóbbi időben nagy segítséget nyújtottak a paksi atomerőműhöz és a diósgyőri új kohóhoz szükséges acélszerkezetek hazai gyártásában is. építőiparunknak új és egyik alapvető exportterméke lett a könnyűszerkezetes épület, amelynek szállítása nagy távolságon is kifizetődő. egyebek között magyar könnyűszerkezetekből építették föl a szovjetunióban az usztyilimszki cellulóz-kombinátot, s nagy sorozatban szállítanak a kgst-országoknak korszerű hűtőházakat. irakban iskolát építettek rekordidő alatt, algériának pedig malmot és kenyérgyárat szállítottak könnyűszerkezetes elemekből.

/folyt.köv./

15.35 rj

-18-

15⁵⁰
37

16²⁰

bb. 27. / kitüntetések... 2. folyt./rj

a központi fejlesztési program befejeződött ugyan, de a könnyűszerkezetes építésmódok és gyártóbázisok hatékony kihasználása állandó fejlesztési feladat marad. jelenleg ugyanis az ország összes építési feladatának mindössze 45 százaléka valósul meg korszerű, iparosított módon, a többi pedig a megszokott, hagyományos eljárásokkal. ezért a könnyűszerkezetes rendszereknek nagy szerepet szánnak egyebek között az épület-fenntartási munkák fejlesztésében, korszerűsítésében is. /mti/

--

bb. 30. kitüntetés

s/rj ie

1981. augusztus 24.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa csaplár péternek, a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezete nyugdíjas bizottsága vezetőjének több évtizedes eredményes munkássága elismerésül, 80. születésnapja alkalmából a szocialista magyarorszáért érdemrendet adományozta. a kitüntetést gáspár sándor, a szot főtitkára adta át. /mti/

--

bb. 29. fizikus vándorgyűlés székesfehérváron

dáv/ká/rj ie

1981. augusztus 24.

székesfehérváron, a technika házában hétfőn megkezdődött a fizikusok xviii. vándorgyűlése. az ötvös loránd fizikai társulat rendezte háromnapos eszmecserén ezúttal a mikroelektrotechnika és a fémkutatás különböző kérdéseivel, a gyakorlati alkalmazás lehetőségeivel foglalkozik az ország érintett kutatóintézeteiből érkezett kétszázötven tudományos szakember. a rendezvényen tizenkét előadás hangzik el. /mti/

--

15.45 rj

-19-

16¹⁰
37

16³⁰
10¹⁰

bb. 28. spontán kezdeményezésből szervezett tömegmozgalom - kertbarátköri vezetők országos találkozója naszályon

ráb/rj ká ie

1981. augusztus 24.

háromnapos országos találkozó kezdődött hétfőn naszályon a kertbarátkörök vezetőinek részvételével. a hazafias népfront és a népművelési intézet meghívására az ország minden megyéjéből érkeztek kistermelők a komárom megyei faluba, hogy kicseréljék tapasztalataikat. mint a találkozóan elmondották, hazánkban sokan foglalkoznak háztáji kertészkedéssel, a lakosság egyharmada ugyanis kertés házában lakik, több mint 5 millióan közvetlenül, vagy közvetve kapcsolatba kerültek a kertészeti termeléssel. szerepük meghatározó az ellátásban, hiszen a zöldség- és gyümölcsfélék több mint egyharmada a kiskertekben terem meg. termelésük meghaladja a saját szükségletet, így nagy mennyiségű friss árut szállítanak az áfészeknek, a piacokra, s ujabban - élve az új lehetőségekkel - közvetlenül a kiskereskedelmi vállalatok boltjaiba.

az első kertbarátkörök másfél évtizede spontán módon alakultak meg hazánkban. a népfront támogatásával ez a kezdeményezés szervezett tömegmozgalommá vált. a falvak többségében a művelődési házak és a klubok adnak otthont a szakköröknek, amelyekben a legkülönbözőbb foglalkozásuk: munkások, tsz-tagok, tisztviselők, háziasszonyok és nyugdíjasok tevékenykednek. a helybeli népfrontbizottságokon kívül az üzemek, vállalatok és a tit is támogatja a szakkörök munkáját. a legtöbb helyen az áfészek gondoskodnak arról, hogy elegendő műtrágyát, fóliát, szaporító anyagot, vetőmagot és kiegészítőket kapjanak a kerttulajdonosok. a kecskeméti zöldségtermesztési kutató intézet és a debreceni agrártudományi egyetem kertészeti tanszéke bemutató parcellákat alakított ki azzal a céllal, hogy megismertesse az új fajtákat a kerttulajdonosokkal. az ország minden megyéjében szakmai bemutatókat, tapasztalatcseréket, tanfolyamokat szerveznek a kertbarátköri tagok ismereteinek gyarapítására. hagyománnyá vált a szervezett „szomszédolás”, is, minden évben más-más mezőgazdasági vidéken ismerkednek a kertbarátkörök egymás munkájával, programjával. a művelődési házakban alakult szakkörök tagjai részeseivé váltak a közművelődésnek is, rendszeres látogatói a különféle rendezvényeknek, sőt számos faluban a kertbarátkör kezdeményezi és szervezi a különféle kulturális programokat.

a háromnapos találkozóan a kertbarátköri vezetők összegezik a mozgalom eddigi tapasztalatait. /mti/

.-.

15.55 rj

-20-

16.15
3P

10.

bb. 31. nemzetközi alkalmazott etológiai konferencia gödöllőn

bam/rj ká ie

1981. augusztus 24.

a nagyüzemi tartásmód, a zártrendszerű termelés jelentős változást okozott az állatok életmódjában. a biológiai igényük és a tartástechnológiai megoldások közötti összhang gyakran nem kielégítő, s így az állatok termelése sem megfelelő. az etológia- az állatviselkedéstan- kutatóinak feladata, hogy javaslatokat adjanak az említett összhang megteremtésére. az új tudományág első olyan nemzetközi konferenciája, amely a nagyüzemi állattartással kapcsolatos vizsgálati eredményeket összegezi hétfőn kezdődött meg gödöllőn, az agrártudományi egyetemen. a magyar agrártudományi egyesület által szervezett négynapos tanácskozással husz országból érkeztek tudósok, s csaknem 100 előadásban ismertetik kutatásaik eredményeit.

a konferenciát megnyitó dénes lajos mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes az alkalmazott etológia jelentőségéről szólva a többi között elmondotta, hogy a tudományágban az utóbbi tíz esztendőben világszerte igen jelentős munka indult meg. a kutatások elsősorban állatok életfolyamatait kifejező főbb viselkedési jellemzők megismerésére irányulnak. az eddigi vizsgálatok arra utalnak, hogy az ipari jellegű állattartásban a gondok elsősorban az állatok nem megfelelő közérzetéből adódnak: elsősorban a zsúfoltság vagy nem megfelelő környezetből és a társas együttlét zavarából. a cél tehát az, hogy a modern tartási viszonyok által okozott zavarokat megszüntessék vagy hatásukat jelentős mértékben csökkentsék. a szakemberek véleménye szerint ez két úton lehetséges: az egyik a műszaki környezet igazítása az állatbiológiai igényéhez, a másik az állatok alkalmazkodó képességének erősítése. /mti/

.-.

bb. 32. elektromágneses kokillaöntés a székesfehérvári könnyűféműben

zsi/rj ká ie

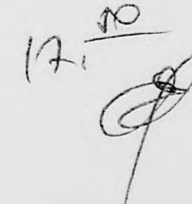
1981. augusztus 24.

hazánkban elsőként kísérleti elektromágneses kokillaöntő berendezés kezdte meg az üzemszerű termelést hétfőn a székesfehérvári könnyűfémű alumínium öntödéjében. a szovjet szabadalom és berendezés megvásárlásával székesfehérváron 1982-től ipari méretű öntőberendezést is üzembe helyeznek. a tuskóöntést forradalmasító szovjet eljárás lényege, hogy a költséges fém kokillát elektromágneses erőter helyettesíti. az új technológiával a hagyományos öntésnél finomabb szemcseszerkezetű és csaknem teljesen sima felületű alumínium öntvényeket készíthetnek, s ezáltal az eddigi 4-5 százalékos hántolási anyagvesztés megtagarítható. a szovjet eljárás másik előnye, hogy az elektromágneses „kokillába” öntött alumínium jobban alakítható, képlékenyebb és régi módszernél 30 százalékkal gyorsítható az öntés sebessége is. /folyt.köv./

16.05 rj

-21-

17.15
3P

17.

bb. 32. / elektromágneses... 1. folyt./rj

a székesfehérvári alumíniumöntőben az év végéig összeszerelik az ipari méretű elektromágneses kokillaöntő berendezést, a hozzá tartozó 60 tonnás olvasztó, illetve 40 tonnás öntökemencével és a jelenlegi kísérleti berendezést ekkortól anyagösszetélteli és technológiai kísérletekre használják majd. /mti/

-.-

bb. 33. kezdődik a színházi évad - társulati ülés nyolc színházban

t/me/rj c ie

1981. augusztus 24.

Évadnyitó társulati ülést tartottak hétfőn az ország több színházában.

a népszínházban

malonyai dezső igazgató köszöntötte a társulat 14 új tagját. vámos lászló művészeti vezető a műsorterrvről szólva elmondta: a várszínházban szeptember 26-án kezdődik az évad, az első premier november 8-án lesz: csiksomlyói passió címmel korabeli passió-játékok színpadi változatát mutatják be. majd januárban hauptmann: naplemente előtt című művét, a xx. századi polgári dráma egyik legmarkánsabb alkotását viszik közönség elé, bessenyei ferenc vendégművészi közreműködésével. . egy száz éves francia melodráma, d, ennery-cormon: a két árva című műve márciusban kerül színre. a negyedik premieren katonajózsef: jeruzsálem pusztulása című drámáját játsszák spiró györgy átigazításában. színpadra állítják goethe tassoját is, bár lehet, hogy ezt a produkciót csak 1982 októberében mutatják be.

a józsefvárosi színházban, a népszínház kamaraszínházában szórakoztató darabokat adnak elő a továbbiakban is. az első új produkcióként graham greene: akiért a harang giling-galang című vígjáték-krimije látható október 3-án, a nyitás napján. a második premieren coburn világot „bejárt”, kétszemélyes tragikomédiáját: a kopogós rómit gobbi hilda és kálmán györgy vendégművészek tolmácsolják. eduardo de filippo: vannak még kísértetek című nagy sikerű komédiáját januárban jelenítik meg harmadik új produkcióként. tervezik, hogy magyar darabot is játszanak a kamaraszínpadon. valószínűleg illyés gyula: lélekbuvár című vígjátékát választják az utóbbi három évtized színpadi művei közül. az évad utolsó premierjén májusban szlavkin szovjet szerző egy fiatalember felnőtt lánya című mai témájú darabját adják elő.

/folyt.köv./
16.20 rj

-22-

17.20
37

17. 10
37

bb. 33. / kezdődik... 1. folyt./rj

az utazó társulatok szeptember 21-én kezdik meg vidéki szereplésüket, kilenc színpadi művet mutatnak be szerte az országban, felnőtteknek és gyermekeknek. az operaegyüttes a kodály-centenáriumra a háry jános előadását készíti elő. tervezik azt is, hogy fiatal művészek a szomszédos nemzeti galériában - kamarakoncertek színhelyén - stúdióelőadásokat tartanak.

a józsef attila színház

Évadjának programjáról miszlai istván igazgató elmondotta, hogy a következő napokban kezdődnek az elsőként műsorra kerülő új darab próbái: a világszerte népszerű olasz szerzőpáros, scarnicci-tarabusi komédiáját október 10-én mutatják be. a papák a szekrényben születnek címmel. a művet gábor pál filmrendező állítja színpadra. ezt követően ismét társszerzők színművének premierje lesz: braginszkij-rjazanov: a képmutatók című alkotása a mai szovjet valóságból meríti témáját. a benedek árpád rendezte darab decemberben kerül a színház műsorára.

Őszől új kamaraszínházban léphetnek fel a társulat művészei. a fővárosi művelődési ház ad otthont a kisszínpadra szánt produkcióknak: szombaton és vasárnap tartanak majd itt előadásokat. biró lajos-lengyel menyhért a cárnó című darabjával mutatkoznak be októberben a művelődési központban, a rendező sik ferenc lesz, aki ugyanezt a művet az előző évadban veszprémben vitte színre. újdonság az is, hogy vasárnap délelőtti gyermekelőadásokat tart az együttes, részben a színházépületben, részben az eddigi kamaraszínpadon, az óbudai ifjusági házban játszanak a legkisebb színházlátogatóknak. pancso pancsev kortárs bolgár szerző a négy süveg című mesejátékát tűzik műsorra.

a színház a műsorpolitikájában továbbra is kiemelkedő szerepet szán a magyar drámaírók, különösen a kortárs alkotók műveinek. így az új idényben többek között repertoáron tartják maróti lajos: érdemei elismerése mellett, páskándi géza: koronatanu, és müller péter: szemenszedett igazság című darabját. új magyar mű bemutatása is szerepel a jövő évi tervekben.

a társulati ülésen színészi pályájának negyedszázados évfordulója alkalmából köszöntötték horváth sándor színművészt, s emléklapokkal nyújtottak át láng józsefnek, aki husz éve a társulat tagja. üdvözölték a józsef attila színház új művészeit: szerencsi évat, kovács istvánt és tihanyi pétért, valamint szlávik istván diszlettervezőt.

/folyt.köv./
16.30 rj

-23-

17.25
37

17. 10
37

a budapesti gyermekszínházban

- miként nyilassy judit igazgató a társulati ülésen elmondta - szeptember 27-én nyitják az évadot batta györgy szlovákiai magyar író töklámpás című mesejátékának bemutatásával. a következő bemutató decemberben lesz. szentmihályi szabó péter: látogató a végtelenből című fantasztikus játékát adják elő a 10-14 éveseknek. a darabot orosz györgy, a színház új főrendezője állítja színpadra. az évad második felében helta jeno-ránky györgy: szépek szépe című mesejátékát rendezi színpadra korcsmáros györgy. az évad utolsó bemutatója áprilisban katajev: távolban egy fehér vitorla című regényének színpadi változata lesz. a stúdió-színpadon a legkisebb nézőknek verses, zenés játékot és egy ifjúsági darabot mutatnak be. műsoron marad a gyermekek több kedvelt darabja, köztük a liliumfi, az aliz csodországban, a csodálatos jávorfák, a ciki, te boszorkány.

a radnóti miklós színpadon

európa szerte sikerrel játszott darab, stephen poliakoff fiatal angol szerző és te, szépségem. című műve nyitja meg a bemutatók sorát október 24-én - mondotta keres emil igazgató. a következő premieren arany jános toldiját koncz gábor mondja elő, a további bemutatón jaan kross mai észt szerző művét, fejes endre vigjátékát, három osztrák szerző egyfelvonásosait láthatja a közönség. a társulat rendhagyó irodalmi órákat tart, vendégszerepel a főváros peremkerületeiben és vidéken. rithont ad egy francia társulat vendégjátékának is.

a pécsi nemzeti színház

társulati ülésén nógrádi róbert igazgató elmondta, hogy több szempontból is változások jellemzik az új idényt. a színház-tól megvált sik ferenc helyett szegváry menyhért kapott megbízást a főrendezői teendők ellátására. a társulat negyvenhárom új taggal kezdi a munkát, köztük sok a fiatal, a pályakezdő. idén megkezdődik a kamaraszínház felújítása, s amíg ez be nem fejeződik a mecseki uránbányászok ságvári endre művelődési háza ad otthont az előadásoknak. a nagyszínház október 3-án schiller: haramiák című drámájával nyit. a klasszikus művek között szerepel csehov cseresznyés kertje, amelyet a moszkvai szovremennyik színház állami-dijas főrendezője, galina volcsek állít színpadra. műsorra tűzik hernádi gyula boldogság című új művét is. a pécsi balett két bemutatót tervez. új szín lesz a társulat munkájában a magyar televízió pécsi körzeti stúdiójával tervezett közös program, amely a „színház a tv-ben” nevet kapja.

/folyt.köv./
16.40 rj

17³⁰
3P

17¹⁰

a debreceni csokonai színház

évadnyitó társulati ülésén gali lászló igazgató - aki ettől az évadtól a színház főrendezője is - bejelentette, hogy az új évadban is a színház fő törekvései között szerepel a mai magyar és a kortárs szocialista drámairodalom legújabb alkotásainak bemutatása, a haladó nyugati drámák „felfedezése”, színrevitele. az 1981-82-es évadban négy ősbemutatót és 3 magyarországi bemutatót tartanak debrecenben, s továbbra is műsoron tartják az elmúlt évad kilenc különösen sikeres előadását.

az első bemutatót augusztus 30-án tartják: a nagyerdői szabad-
téri színpadon kacsoh pongrác: jános vitéz című daljátékát tekinthetik meg az érdeklődők. szeptember 25-én john whiting: ördögök című drámájának a bemutatójára kerül sor. a hungária kamaraszínházban pedig október 9-én bródy sándor: a medikus című életképét tűzik műsorra.

a szolnoki szigligeti színház

az 1981/82-es színi évadban - mint a hétfői évadnyitó társulati ülésen lengyel boldizsár igazgató elmondotta - nyolc nagyszínházi premiert terveznek, ezek közül november 6-án az észt irodalom egyik reprezentánsának, mati untnak, főpróba, című művét viszik színpadra. a darabot mik mikkiver, a tallinni drámai színház rendezője állítja színpadra, a díszlet- és jelmeztervező szintén észt művész lesz, tonu virve. a szigorúan ellenőrzött vonatok című film írójaként világhírt szerzett csehszlovák V. V. vigjátékát, „a három megsejt lány esetét” januárban láthatják a nézők. érdekessége az évadnak, hogy az ismert filmrendező sándor pál, ezuttal két alkalommal színházi rendezőként is bemutatkozik: az írányításával és kern andrás főszereplésével már meg is kezdődtek az évadnyitó darab, a „koldusopera”, próbái. bicska maxi történetén kívül molnár ferenc a századeleji budapestet idéző műve, a „lilium”, szintén az ő rendezésében kerül bemutatásra.

e produkciókon kívül két történelmi komédia szerepel még a nagyszínházi darabok között: az amerikai paul foster i. erzsébet és a svájci friedrich dörrenmatt „a nagy romulus”, című műve. tíz év után ismét műsorra tűzték szolnokon shakespeare hamlet-jét. a rendezője paál istván. a gyerekek számára erich ka: sner „emil és a detektivek”, című regényének színpadi adaptációja készül. g jiri menzel Vbohumil hrabal

/folyt.köv./

16.45 rj

17³⁵
3P

17¹⁰

bb. 33. / kezdődik... 4. folyt./rj

a kaposvári csiky geregely színház

idei huszonhatodik évadnyitó társulati ülésén babarczy lászló igazgató hangsúlyozta: azt a korszerű, magas művészi igényű színházi munkát akarják folytatni, amely eddig jellemezte a társulatot. közölte, hogy megvált a színháztól Lengyel pál rendező, ugyanakkor ascher tamás rendező visszaszerződött. az új tagok között található szücs ildikó színésznő.

máris megkezdték turgenyev egy hónap falun című tragikomédiájának próbáit, s készülnek az egyik gyermekelőadásra is. g. rodari-gabnai: fülöp a fülletők birodalmában című darabját játsszák a legfiatalabb nézőknek. ezen kívül lázár ervin medve jankó című mesejátékát szánják a kicsinyeknek. a felnőttek számára hét bemutatót tartanak az 1981-82-es évadban, melyek között szerepel peter weiss marat halála című műve, shakespeare iii. richardja és kafka a kastély című regényének színpadi adaptációja.

a stúdió színházban három színész-rajhona ádám, jordán tamás és máté gábor - rendezőként mutatkozik be.

a társulati ülésen dr. balassa tibor, a somogy megyei tanács elnökhelyettese átadta csákányi eszternek, a somogy megyei tanács idei művészeti díját. ezután a társulat titkos szavazással spindler bélának ítélte oda a komor istván gyűrűt, amelyet a színház volt igazgatójának emlékére alapítottak, s minden esztendőben annak adják át, akinek a munkája leginkább kifejezi a színház művészi törekvéseit. /mti/

bb. 40. nemzetközi számítástudományi konferencia szegeden

dén/rj kz hgy

1981. augusztus 24.

a számítástudomány alapjai címmel öt napos nemzetközi tudományos tanácskozás kezdődött hétfőn szegeden a technika házában, az akadémia számítástechnikai és automatizálási kutató intézete, valamint a józsef attila tudomány egyetem által rendezett tanácskozáson 22 európai és tengerentúli ország százötven tudósa vesz részt, az öt nap alatt elhangzó hetvenöt referátum és korreferátum főleg olyan elméleti matematikai problémákkal foglalkozik, amelyeknek a megoldását a számítástechnika egyre nagyobb mértékű gyakorlati alkalmazása sürgeti. szó lesz például arról, hogy a kínálózó több fajta számítási eljárás közül mikor, melyik alkalmazása a leggazdaságosabb a gyakorlatban. külön szekcióban foglalkoznak az automaták működésével, a matematikai nyelvezettel és a számítógépek alkalmazásával kapcsolatos más elméleti kérdésekkel. a konferencia programját kerekasztal beszélgetések vitaestek egészítik ki. /mti/

17.00 rj

-26-

17¹⁰
37

17¹⁰

bb.34. nemzetközi döntéselméleti konferencia

i/ag/gg/bc/ig ie

1981. augusztus 24.

pszichológusok, közgazdászok, matematikusok, szociológusok, 16 ország mintegy 130 szakembere vesz részt a viii. nemzetközi döntéselméleti konferencián, amelyet a magyar tudományos akadémia pszichológiai intézete és az országos műszaki fejlesztési bizottság rendszerelemzési irodája szervezett. a budapesti műszaki egyetemen hétfőn berend t. iván akadémikus, az mta filozófiai és történettudományok osztályának elnöke nyitotta meg a tanácskozást: ez része annak a két-évenként megrendezett konferenciasorozatnak, amely a döntéselméleti kutatás ösztönzését és a döntési gyakorlat fejlesztését hivatott segíteni. a tanácskozáson elsősorban a döntési probléma megfogalmazásával, a döntéselmézés folyamataival és gyakorlati alkalmazásával foglalkoznak teljes, illetve szekcióüléseken. a hétfői főelőadást gordon pitz /usa/ tartotta arról, hogyan lehet segíteni a döntéshozatalt az ember-számítógép kapcsolatban. a szekcióülések 34 előadásán kívül az augusztus 28-ig tartó konferencián két szimpoziumot is rendeznek. az egyikben a vezetői döntéselmézés gyakorlati szakemberei azokról a tapasztalatokról számolnak be, melyekkel munkájuk során találkozottak; a másodikban az egyén viselkedésével foglalkoznak különféle döntési helyzetekben. /mti/

bb.35. magyar-bolgár szakszervezeti tárgyalások kezdődtek budapesten

k/sz/jk/pp/ig hgy

1981. augusztus 24.

hétfőn a szot meghívására bolgár szakszervezeti küldöttség érkezett fővárosunkba petar djulgerovnak, a bolgár szakszervezetek központi tanácsa elnökének vezetésével. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren gáspár sándor, a szot főtitkára fogadta, jelen volt boncso mitev, bulgária budapesti nagykövete is.

/folyt.köv./
16.40/ig

- 27 -

17⁵⁰
37

13¹⁰

bb.35. /magyar-bolgár folyt./ig

a délutáni órákban megkezdődtek a hivatalos megbeszélések a gáspár sándor és petar djulgerov által vezetett küldöttség között. a két szakszervezet vezetői kölcsönösen tájékoztatták egymást hazájuk szakszervezeti mozgalmának helyzetéről, feladatairól, s értékelték az egymás közötti kapcsolatokat. megállapították, hogy azok az elmúlt években jól fejlődtek. a tárgyalópartnerek véleménycserét folytatták a nemzetközi szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseiről is, a szakszervezeti világszövetség x. kongresszusára és az európai szakszervezeti konferenciára való felkészülés feladatairól.

a bolgár küldöttség a következő napokban ellátogat az ikarus autóbuszgyárba és a bábolnai állami gazdaságban.
/mti/

bb.36. megkezdődött a xxi. biokémiai vándorgyűlés

bév/kz/ig hgy

1981. augusztus 24.

hétfőn a veszprémi vegyipari egyetemen megkezdődött a xxi. biokémiai vándorgyűlés. a négynapos tudományos tanácskozáson mintegy 300 tudományos kutató részvételével, többek között a biológiailag aktív peptidok kutatásának legújabb eredményeit, az enzimkutatás időszerű kérdéseit és a növényvédőszeresek toxikológiai vonatkozásait vitatják meg. mindhárom témakör nagy érdeklődésre tart számot, hiszen az elmúlt években mindhárom területen kiemelkedő eredményeket értek el a hazai kutatók.

a biológiailag aktív peptidok - mint a fehérjék építőkövei - az élő szervezetek irányításának valamennyi területén megtalálhatók és az élő szervezet maga is termel olyan peptidokat, amelyekkel a saját védelmét biztosítja. a védőrendszerhez tartozó peptidok ismerete, elkülönítése és előállításuk igen nagy jelentőségű a gyógyszerkutatásban, hiszen ezen az úton új gyógyító anyagokhoz juthatnak. az ezzel kapcsolatos kutatómunkáról is több beszámolót hallhatunk, illetve poszttert tekinthetnek meg a tanácskozás résztvevői. az enzimológia időszerű kérdései között referátumok hangzanak el az életfontosságú folyamatokat szabályozó enzimek szerkezetéről, működéséről, azok törvényszerűségéről. ezen ismeretek birtokában előreléphetnek a növényvédőszer- és gyógyszerkutatók egyaránt. foglalkoznak még a növényvédelemben használatos szerek mérgező hatásával és a kevésbé ártalmas szerek kutatásával is./mti/

16.45/ig

- 28 -

17¹⁵
3P

181

bb.37. az oroszlanói bányákban is bevezetik az ötnapos munkahetet

ráb/kz/ig hgy

1981. augusztus 24.

október 1-vel az oroszlanói bányákban is áttérnek az ötnapos munkahetre. a több ezer bányász munka- és életkörülményeit javító intézkedés bevezetését a vállalati szakszervezeti bizottság hétfői ülésén jelentették be. elmondották, hogy a munkáskollektívák véleményét is figyelembe vették, amikor úgy döntöttek, hogy két lépcsőben vezetik be a rövidített munkaidőt. elsőként a csaknem három és félezer három műszakban dolgozó fizikai munkás tér át a heti 40 órás munkahetre, teljesen általános pedig 1982. januárjától lesz a vállalatnál a rövidített munkaidő.

a szakszervezeti bizottsági ülésen hangsúlyozták, hogy minden bányában gondosan, s úgy készítették elő az új munkarendet, hogy a központi előírásoknak megfelelően önerőből, a termelés és a dolgozók keresetének csökkentése nélkül valósítható meg. a munkaszervezésben rejlő tartalékok feltárásával, a munkaidőveszteségek csökkentésével teremtik meg a feltételeit annak, hogy öt nap alatt felszínre kerüljön az a szénmennyiség, amit eddig hat nap alatt termeltek ki. az állásidők csökkentése, a gépek jobb kihasználása érdekében új, ösztönzőbb bérezési rendszert vezettek be. javítják a munkafeltételeket, lerövidítik a dolgozók üzembe érkezése és a munkahelyre való eljutásuk közötti halt időt. az eddiginél szigorúbban ellenőrzik a munkaidő kihasználását, az aknába történő le- és felszállások időpontját. az új intézkedések bevezetésével arra számítanak a bányák vezetői, hogy 5-10 százalékkal nő a hasznos munkaidőalap. a teljesítménybérben foglalkoztatottak személyi bérét 10 százalékkal emelik, s ezzel arányban növelik a teljesítmény-követelményeket is. felülvizsgálják az időbérben dolgozók teljesítményét, s velük szemben is növelik a követelményeket.

az szb ülésen hangsúlyozták, hogy az oroszlanói vállalat kollektívája az ötnapos munkahét bevezetését követően is teljesíti termelési- és árbevételi tervét, fogyasztói ellátása továbbra is tervszerű és zavartalan lesz. számítanak arra is, hogy tovább nő az igény a szén iránt, s ezért a jövőben is szerveznek szabad szombatokon - önkéntesség alapján - termelőműszakot. azok a bányászok, akik vállalkoznak a szabad szombati termelőműszakokra, átlagon felüli anyagi juttatásban részesülnek és a hét másik napján megkapják pihenőnapjukat is./mti/

17.00/ig

- 29 -

18¹⁵
3P

181

bb.38. mhsz-vezetők országos tanácskozása

t/km/jk/bc/ig hgy

1981. augusztus 24.

augusztus 29-30-án gödöllőn tartják az mhsz-vezetők iv. országos tanácskozását - jelentették be hétfőn a magyar honvédelmi szövetség országos központjában tartott sajtótájékoztatón. a tanácskozáson az országos központ, a megyék, a járáások, a városok, a kerületek, a klubok függetlenített vezetői vesznek részt, és jelen lesznek a szövetséggel együttműködő állami és társadalmi szervek képviselői is. első alkalommal vesznek részt a testvérszervezeteknek a szovjetunióból, bulgáriából, az ndk-ból, csehszlovákiából, lengyelországból, kubából, romániából érkező küldöttségei.

a tanácskozás mintegy 600 résztvevője értékeli az elmúlt öt évben végzett munkát, s a tennivalókat. megvitatják azokat a munkamódszereket, amelyek lehetővé teszik, hogy a szövetség szervei és klubjai a következő ötéves tervidőszakban a megnövekedett feladatokat az eddigieknél is eredményesebben oldják meg.

a sajtótájékoztatón bódi jános ezredes, az mhsz főtitkárának első helyettese elmondta, hogy a beszámolóban nagy hangsúlyt kapnak a lakosság, elsősorban az ifjúság hazafias és internacionalista nevelésének feladatai, a honvédelmi oktatás és a honvédelmi felkészítés főbb tennivalói. külön figyelmet fordítanak a fiatalok honvédelmi oktatása, katonai szolgálatra való felkészítés/érdekében végzett munka értékelésére. részletesen szólnak a tömegsport és a versenysport eredményeiről, s megvitatják az ezzel kapcsolatos további tennivalókat.

a tanácskozás második napjának befejező programjaként az értekezlet résztvevői megtekintik a pest megyei honvédelmi és sportnap programját a gödöllői repülőtéren. látványos földi és légi parádénak ígérkezik a vasárnap délután fél háromkor kezdődő eseménysorozat; az érdeklődők láthatnak majd motoros és vitorlázó egyéni műrepülést, motoros kötelékműrepülést, sárkányrepülő-, és hőlégballon-bemutatót. az mhsz ajtó-ernyősei is bemutatják ügyességüket, technikai tudásukat. a földön segédmotoroskerékpárosok, motoroskerékpárosok, illetve gokartosok ügyességi versenyeken mérik össze tudásukat./mti/

17.10/1g

- 30 -

18¹⁵
3P

181

bb.39. intamel-közgyűlés budapesten

t/km/gg/bc/ig hgy

1981. augusztus 24.

első alkalommal szocialista ország fővárosában, budapesten tartja közgyűlését a könyvtáros egyesületek nemzetközi szövetségének /ifla/ 1968-ban alakult szervezete, az intamel, amely a nagyvárosi könyvtárak munkájának sajátosságával foglalkozik.

- közgyűlés hétfői nyitónapján a budapesti művelődési központban farkasinszky lajos, budapest főváros tanácsának elnökhelyettese üdvözölte a tanácskozás résztvevőit, köztük 42 külföldi szakembert. a művelődési minisztérium képviselőjében sárdy péter, a könyvtári osztály helyettes vezetője, a magyar könyvtárosok egyesülete képviselőjében balázsné veredy katalin titkár köszöntötte a tanácskozást. a fővárosi szabó ervin könyvtár - amely 1976 óta tagja a szervezetnek - munkájáról kiss jeno főigazgató tájékoztatta a tanácskozás résztvevőit, akik ezt követően megtekintették a budapesti művelődési központban működő 3. számú szabó ervin könyvtárt.

az ötnapos tanácskozáson szó lesz a nagyvárosi könyvtárak sajátos tennivalóinak kutatásáról, a nemzetközi kiadványcsere segítségéről, az országos széchenyi könyvtár könyvtártudományi és módszertani központjának képviselői beszámolnak arról a nemzetközi vizsgálatról, amelyet épp az intamel megbízásából végeztek a nagyvárosi könyvtárak szakrészlegeinek tevékenységéről. a tanácskozás napi-rendjén szerepel még a nagyvárosi könyvtárak szakkönyvtári tevékenységének értékelése, a hasznosítható módszerek ki-cserélése./mti/

bb.41. radó sándor temetése

i/pp/jk/ig hgy

1981. augusztus 24.

a magyar szocialista munkáspárt budapesti bizottsága, a magyar tudományos akadémia, a mezőgazdasági és élelmezés-ügyi minisztérium, a magyar partizán szövetség és a gyászoló család tudatja, hogy dr. radó sándornak, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő alakjának, nyugalmazott főosztályvezetőnek, több magas magyar és külföldi kitüntetés tulajdonosának a temetése augusztus 29-én 12.30 órakor lesz a farkasréti temetőben. elvtársai és tisztelői a ravatalnál 12 órától róhatják le kegyeletüket./mti/

17.20/1g

- 31 -

18¹⁰
3P

181

bb.42. 350 ezer ember komplex egészségügyi szűrése

laz/kz/ig hgy

1981. augusztus 24.

együttesen 350.000 embert érintő komplex egészségügyi szűrés kezdődött hétfőn szolnok megyében. a nagyszabású munka részét képezi annak az egészségügyi minisztérium vi. ötéves tervében megfogalmazott országos programnak, amelynek a legtöbb halált okozó betegségek megelőzése és leküzdése a célja. elsőként cibakháza lakosságának komplex egészségügyi szűrése történik meg. a hat hétig tartó átfogó vizsgálat valamennyi 18 és 60 év közötti lakosra kiterjed ennek során tüdőszűrést, belgyógyászati /vér, vizelet, szív, vérnyomás/ vizsgálatokat, és onkológiai szűrést végeznek az egészségügyi dolgozók. a kilenc fős egészségügyi brigádok munkáját a hazafias népfront és a vöröskereszt aktivái segítik. a munkát a szolnoki hetényi géza kórház és rendelőintézet, valamint az országos pulmonológiai és az országos onkológiai intézet irányítja. a vizsgálatok során kapott adatokat az országos egészségügyi szervezéstudományi intézet r-22-es számítógépbe dolgozza fel. az eredményekről mindenki személy szerint értesítést kap, ezenkívül a körzeti orvosoknak, a területi kórházaknak is eljuttatják a lakosok teljes anyagát.

a cibakházi komplex szűrés befejeztével a programot továbbfolytatják: jövőre szolnok, valamint a szolnoki és a kunszentmártoni járás lakosait vizsgálják meg, majd 1983-ban és 84-ben a megye további területein élőknek keresi fel az egészségügyi szolgálat. az e területeken élő 350 ezer ember vizsgálata során szerzett tapasztalatok felhasználásával készül majd el a komplex egészségügyi szűrések általánosan alkalmazható munkaterve./mti/

- . -

bb.45. nemzetközi balaton - modellezési tanácskozás veszprémben

bév/kz/ig hgy

1981. augusztus 24.

nemzetközi balaton - modellezési tanácskozás kezdődött hétfőn veszprémben. a magyar tudományos akadémia valamint az ausztriai laxenburgban tevékenykedő nemzetközi alkalmazott rendszerelemzési intézet szervezésében 10 ország kutatói vesznek részt a négy napos tudományos eszmecserén. megvitatják azokat a különböző hazai és külföldi intézeteknél kidolgozott modelleket, amelyek alkalmasak lehetnek a balaton vízének és üledékének, továbbá legfontosabb élőlényei-nek, vegyi és fizikai folyamatainak rendszeres és megbízható ellenőrzésére. a nemzetközi tanácskozás résztvevői ajánlásokat dolgoznak ki a balaton védelmére./mti/

18.15/ig

- 32 -

1905
37

bb.43. népfront-tanácskozás a budapesti lakóházfelújításokról

t/of/jk/bc/ig hgy

1981. augusztus 24.

huszonöt milliárd forint áll rendelkezésre a vi ötéves terv időszakában a budapesti lakóházak felújítására és állagmegóvására - közölte gényi kálmán, a fővárosi tanács elnökhelyettese azon a tanácskozáson, amelyet hétfőn tartottak a hazafias népfront budapesti bizottságánál a fővárosi lakóházak erre a tervidőszakra szóló felújítási programjáról, a munkálatok szakmai irányelveiről. abból a megfontolásból tüzték napirendre a témát, hogy a népfront-aktivisták a mozgalom sajátos eszközeivel igyekeznek és tudnak is javítani a lakosság és az ugynevezett ingatlankezelő szervek, vállalatok közötti kapcsolatokon. például azzal, hogy a tanácsstagok, a lakóbizottságok révén minél szélesebb körben ismertetik a felújítások szakmai programját, lehetőségeit és ütemét.

megelégedéssel nyugtázták a tanácskozás résztvevői, hogy a kormány által - a főváros kiemelt jelentőségének megfelelően - biztosított pénzeszközök felhasználásához a mostani öt esztendőre megvannak, illetve előteremthetők a szükséges tervezői, kivitelezői kapacitások a lakóházfelújításokhoz, annál is inkább, mivel az ingatlankezelési főigazgatóság a szakmai gárdájának a teljesítőképességét több építőipari szövetkezet, ipari és mezőgazdasági termelőegység, továbbá számos kispáros munkájának szerződéses lekötésével is növelte. elhangzott: a fővárosban található az ország tanácsai lakásállományának több mint a fele, s ennek mintegy 60 százalékaival - kerekén 420 ezer lakással - kapcsolatban elegendő anyagi forrásból gazdálkodik 1985 végéig az ingatlankezelés. várható, hogy e tervidőszakban szemlátomást tovább szépül a főváros. elsősorban azokat az épületeket hozzák rendbe, amelyek 1950 előtt épültek. ez több mint 124 ezer lakást jelent.

gyorsítják a munkálatokat azzal is - miként ingatlankezelési szakemberek a népfront-aktivisták kérdéseire elmondták -, hogy az üresen álló lakások mihamarabbi helyreállítására érdekében a belső kerületekben /s itt van az üres, meglehetősen leromlott állagu bérlemények zöme/ komplex brigádokat szerveznek a helyi ikv-knál. a házkezelőségekről is szó esett. többen kifogásolták, hogy összevonásuk egyes kerületekben arra kényszeríti a lakókat: ügyes-bajos dolgaik elintézésére végett lakóhelyüktől távoli házkezelőségekhez menjenek. ígéret e gondok megoldására: a tervidőszak közepéig a lakossági igényekhez jobban igazodó házkezelőségi hálózatot alakítanak ki, felszámolják a fölösleges szerveket, egyszerűsítik az ügyintézését./mti/

18.30/ig

- 33 -

1905
37

bb.44. magyar művész sikere

i/is/bcig hgy

1981. augusztus 24.

ostendében, a fiatal operaénekesek közel múltban befejeződött fesztiválján nádor magda, a magyar állami operaház magánénekesnője produkciójával a szakzsűri díját nyerte el.
/mti/

bb.46. időjárásjelentés

gg/ig hgy

1981. augusztus 24.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 24-én, hétfőn 19 órakor:

hűvös, szeles idő

várható időjárás keddig: felhőátvonulások lesznek, elszórtan zápor várható, az északnyugati, északi szél több helyen megerősödik, helyenként viharos széllesek is lehetnek. a legmagasabb nappali hőmérséklet 17-22 fok között lesz. /mti/

bb.47. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke zárásig

nj

1981. augusztus 24.

24. amatőrfilmes világfesztivál magyarországon
25. veres józsef köszöntése és kitüntetése
26. nemzetközi növénytermesztési tanácskozást rendeznek
27. kitüntetések a könnyűszerkezetes építésmeghonosítására
28. spontán kezdeményezésből tömegmozgalom
29. fizikus vándorgyűlés
30. kitüntetés
31. etológiai konferencia
32. elektromágneses kokillaöntés
33. kezdődik a színházi évad
34. nemzetközi döntéseméleti konferencia
35. magyar-bolgár szakszervezeti tárgyalások
36. xxi. biokémiai vándorgyűlés
37. ötnapos munkahét az oroszországi bányákban
38. mhsz-vezetők tanácskozása
39. intamel-közgyűlés
40. számítástudományi konferencia
41. radó sándor temetése
42. 350 ezer ember komplex egészségügyi szűrése
43. népfront-tanácskozás
44. magyar művész sikere
45. nemzetközi balaton
46. időjárás
47. hírjegyzék /mti/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztették: fehér péter, izsák erika, halasi györgy.
21.00/ig

- 34 -
- v é g e -

21³⁰
3P

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1981. augusztus 25. k e d d

bb. 1. tanévnyitás előtt az iskolák

i/me/bév/igó/kör/táb/dáv/mzs/s/rj bc xwhgy 1981. augusztus 25.

már tiszták a tantermek, folyosók, befejezték a tatarozást, a felújítást az iskolák zömében. az üzemek, a vállalatok dolgozói - szocialista brigádok - társadalmi munkával segítették a szokásos nyári munkákat.

veszprém megyében csupán a lesenceistvándi iskolában dolgoznak még a szakemberek. az ajkai bányák, a timföldgyár, az üvegyár és más ipari egységek dolgozóinak nagy részük volt abban, hogy megszépültek az iskolák. a társadalmi munkák révén a tanév kezdetétől baranya megye számos iskolájában fénycsövek világítanak a régi izzólámpák helyett. több iskolában központi fűtőberendezéseket szerelnek, megjavították, illetve kicserélték az ajtókat, az ablakokat, az egészségügyi berendezéseket. a borsod megyében az edényi járásban a kisiparosok, az ózdi járásban és a bányatelepeken az üzemi dolgozók segítettek. a megyei tanács költségén a harsányi, a tornaszentandrás iskolában kicserélték a nyílászárókat, a dédestapolcsányi, a hernádnémeti és más iskolákban korszerűsítették a fűtőberendezést. abaujszántón új butorokkal rendezték be az általános iskola diáktothontát.

/folyt.köv./

-1-

3P